

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

8 décembre 2021

PROPOSITION DE LOI

élargissant l'exonération
de la taxe compensatoire des droits
de succession et précisant l'exonération
du revenu cadastral

AVIS DU CONSEIL D'ÉTAT
N° 70.372/3 DU 1ER DECEMBER 2021

*Voir:*Doc 55 **0645/ (2019/2020):**

001: Proposition de loi de M. Verherstraeten et consorts.

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

8 december 2021

WETSVOORSTEL

tot uitbreiding van de vrijstelling van de taks
ter vergoeding van de successierechten en
ter verduidelijking van de vrijstelling
van onroerende voorheffing

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE
NR. 70.372/3 VAN 1 DECEMBER 2021

*Zie:*Doc 55 **0645/ (2019/2020):**

001: Wetsvoorstel van de heer Verherstraeten c.s.

05862

N-VA	: Nieuw-Vlaamse Alliantie
Ecolo-Groen	: Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales – Groen
PS	: Parti Socialiste
VB	: Vlaams Belang
MR	: Mouvement Réformateur
CD&V	: Christen-Democratisch en Vlaams
PVDA-PTB	: Partij van de Arbeid van België – Parti du Travail de Belgique
Open Vld	: Open Vlaamse liberalen en democraten
Vooruit	: Vooruit
cdH	: centre démocrate Humaniste
DéFI	: Démocrate Fédéraliste Indépendant
INDEP-ONAFH	: Indépendant - Onafhankelijk

Abréviations dans la numérotation des publications:		Afkorting bij de numering van de publicaties:	
DOC 55 0000/000	Document de la 55 ^e législature, suivi du numéro de base et numéro de suivi	DOC 55 0000/000	Parlementair document van de 55 ^e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer
QRVA	Questions et Réponses écrites	QRVA	Schriftelijke Vragen en Antwoorden
CRIV	Version provisoire du Compte Rendu Intégral	CRIV	Voorlopige versie van het Integraal Verslag
CRABV	Compte Rendu Analytique	CRABV	Beknopt Verslag
CRIV	Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes)	CRIV	Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaald beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen)
PLEN	Séance plénière	PLEN	Plenum
COM	Réunion de commission	COM	Commissievergadering
MOT	Motions déposées en conclusion d'interpellations (papier beige)	MOT	Moties tot besluit van interpellaties (beigekleurig papier)

Le 25 octobre 2021, le Conseil d'État, section de législation, a été invité par la Présidente de la Chambre des représentants à communiquer un avis, dans un délai de trente jours, sur une proposition de loi 'élargissant l'exonération de la taxe compensatoire des droits de succession et précisant l'exonération du revenu cadastral' (*Doc. Parl.*, Chambre, 2019-20, n° 55-0645/001).

La proposition a été examinée par la troisième chambre le 23 novembre 2021. La chambre était composée de Wilfried VAN VAERENBERGH, président de chambre, Jeroen VAN NIEUWENHOVE et Koen MUYLLE, conseillers d'État, Jan VELAERS et Bruno PEETERS, assesseurs, et Annemie GOOSSENS, greffier.

Les rapports ont été présentés par Kristine BAMS, premier auditeur chef de section, et Dries VAN EECKHOUTTE, premier auditeur.

La concordance entre la version française et la version néerlandaise de l'avis a été vérifiée sous le contrôle de Wilfried VAN VAERENBERGH, président de chambre.

L'avis, dont le texte suit, a été donné le 1er décembre 2021.

*

1. En application de l'article 84, § 3, alinéa 1er, des lois sur le Conseil d'État, coordonnées le 12 janvier 1973, la section de législation a fait porter son examen essentiellement sur la compétence de l'auteur de l'acte, le fondement juridique¹ et l'accomplissement des formalités prescrites.

*

PORTÉE DE LA PROPOSITION

2.1. En vertu de l'article 12, § 1er, du Code des impôts sur les revenus 1992 (ci-après: CIR 92) sont notamment exonérés de l'impôt les revenus de biens immobiliers ou des parties de biens immobiliers qu'un contribuable ou un occupant a affectés sans but de lucre à l'enseignement.

L'article 2 de la proposition entend élargir cette exonération en prévoyant que les biens immobiliers ou parties de ceux-ci doivent "principalement" être affectés à l'enseignement.

2.2. En vertu de l'article 149, 4°, du Code des droits de succession (ci-après: C. succ.), sont exonérés de la taxe annuelle compensatoire des droits de succession, "les pouvoirs organisateurs de l'enseignement communautaire ou de l'enseignement subventionné, pour les biens immobiliers

¹ S'agissant d'une proposition de loi, on entend par "fondement juridique" la conformité aux normes supérieures.

Op 25 oktober 2021 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Voorzitster van de Kamer van volksvertegenwoordigers verzocht binnen een termijn van dertig dagen een advies te verstrekken over een wetsvoorstel 'tot uitbreiding van de vrijstelling van de taks ter vergoeding van de successierechten en ter verduidelijking van de vrijstelling van onroerende voorheffing' (*Parl.St.* Kamer 2019-20, nr. 55-0645/001).

Het voorstel is door de derde kamer onderzocht op 23 november 2021. De kamer was samengesteld uit Wilfried VAN VAERENBERGH, kamervoorzitter, Jeroen VAN NIEUWENHOVE en Koen MUYLLE, staatsraden, Jan VELAERS en Bruno PEETERS, assessoren, en Annemie GOOSSENS, griffier.

De verslagen zijn uitgebracht door Kristine BAMS, eerste auditeur-afdelingshoofd, en Dries VAN EECKHOUTTE, eerste auditeur.

De overeenstemming tussen de Franse en de Nederlandse tekst van het advies is nagezien onder toezicht van Wilfried VAN VAERENBERGH, kamervoorzitter.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 1 december 2021.

*

1. Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, heeft de afdeling Wetgeving zich toegespitst op het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond,¹ alsmede van de vraag of aan de te vervullen vormvereisten is voldaan.

*

STREKKING VAN HET VOORSTEL

2.1. Krachtens artikel 12, § 1, van het Wetboek van de Inkomstenbelastingen 1992 (hierna: WIB 92) zijn onder meer de inkomsten van onroerende goederen of delen ervan die een belastingplichtige of bewoner zonder winst oogmerk heeft bestemd voor onderwijs vrijgesteld van belasting.

Artikel 2 van het voorstel beoogt deze vrijstelling uit te breiden, door te bepalen dat de onroerende goederen of delen ervan "hoofdzakelijk" bestemd dienen te zijn voor onderwijs.

2.2. Krachtens artikel 149, 4°, van het Wetboek der Successierechten (hierna: W.Succ.) zijn van de jaarlijkse taks tot vergoeding van de successierechten vrijgesteld, "de inrichtende machten van het gemeenschapsonderwijs of het gesubsidieerd onderwijs, voor wat betreft de onroerende

¹ Aangezien het om een voorstel van wet gaat, wordt onder "rechtsgrond" de overeenstemming met de hogere rechtsnormen verstaan.

exclusivement affectés à l'enseignement, et les associations sans but lucratif de gestion patrimoniale qui ont pour objet *exclusif* d'affecter des biens immobiliers à l'enseignement dispensé par les pouvoirs organisateurs précités".

L'article 3 de la proposition vise à élargir cette exonération en remplaçant chaque fois² le mot "*exclusivement*" par le mot "*principalement*".

2.3. L'article 4 de la proposition dispose que la loi à adopter entre en vigueur le 1er janvier de l'exercice d'imposition qui suit la date de sa publication au *Moniteur belge*.

EXAMEN DU TEXTE

Intitulé

3. À la fin de l'intitulé, on remplacera les mots "et précisant l'exonération du revenu cadastral" (dans le texte néerlandais: "en ter verduidelijking van de vrijstelling van onroerende voorheffing") par le membre de phrase "et précisant l'exonération des revenus de biens immobiliers".

Article 2

4.1. En prévoyant que l'exonération du revenu de biens immobiliers ou de parties de ceux-ci s'applique si le bien immobilier ou partie de celui-ci est "*principalement*" affecté à l'enseignement, une précision explicative est apportée à l'article 12, § 1er, du CIR 92, dès lors que, selon les auteurs de la proposition, cette disposition engendrait sur ce point des applications divergentes dans la jurisprudence et la pratique juridique.

4.2. Toutefois l'article 12, § 1er, du CIR 92 prévoit également une exonération des revenus de biens immobiliers ou des parties de biens immobiliers en cas d'affectations autres que l'enseignement, plus spécifiquement pour l'exercice public de cultes ou de l'assistance morale laïque, l'installation d'hôpitaux, de cliniques, de dispensaires, de maisons de repos, de homes de vacances pour enfants ou personnes pensionnées, ou d'autres œuvres analogues de bienfaisance. Or, la modification proposée ne concerne pas ces autres affectations.

4.2.1. La question se pose dès lors de savoir, au regard du principe d'égalité, pourquoi la modification proposée porte uniquement sur l'affectation "enseignement" et non sur les autres affectations mentionnées à l'article 12, § 1er, du CIR 92. Pour la différence de traitement qui découle ainsi de cette modification, il devra exister une justification raisonnable, qu'il vaudrait mieux préciser dans la suite de la procédure parlementaire.

² Voir à ce sujet l'observation 6.1.

goederen die *uitsluitend* bestemd zijn voor onderwijs en de verenigingen zonder winstoogmerk voor patrimoniaal beheer die tot *uitsluitend* doel hebben onroerende goederen ter beschikking te stellen voor onderwijs dat door de voornoemde inrichtende machten wordt verstrekt".

Artikel 3 van het voorstel beoogt deze vrijstelling uit te breiden door het woord "uitsluitend" telkens² te vervangen door het woord "hoofdzakelijk".

2.3. Artikel 4 van het voorstel bepaalt dat de aan te nemen wet in werking treedt op 1 januari van het aanslagjaar dat aanvangt na de datum van bekendmaking ervan in het *Belgisch Staatsblad*.

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Opschrift

3. Aan het einde van het opschrift dienen de woorden "en ter verduidelijking van de vrijstelling van onroerende voorheffing" (in de Franse tekst: "et précisant l'exonération du revenu cadastral") te worden vervangen door de zinsnede "en ter verduidelijking van de vrijstelling van inkomsten uit onroerende goederen".

Artikel 2

4.1. Door te bepalen dat de vrijstelling van het inkomen uit onroerende goederen of delen van onroerende goederen van toepassing is als het onroerend goed of deel ervan "hoofdzakelijk" voor onderwijs is bestemd, wordt in artikel 12, § 1, van het WIB 92 een verduidelijkende precisering aangebracht, aangezien die bepaling volgens de indieners van het voorstel op dat punt aanleiding gaf tot uiteenlopende toepassingen in de rechtspraak en de rechtspraktijk.

4.2. Artikel 12, § 1, van het WIB 92 voorziet echter ook in een vrijstelling van inkomsten uit onroerende goederen of delen van onroerende goederen voor andere bestemmingen dan onderwijs, meer bepaald voor het openbaar uitoefenen van erediensten of van de vrijzinnige morele dienstverlening, voor het vestigen van hospitalen, klinieken, dispensaria, rusthuizen en vakantiehuisen voor kinderen of gepensioneerden, of van soortgelijke weldadigheidsinstellingen. Op die andere bestemmingen heeft de voorgestelde wijziging echter geen betrekking.

4.2.1. De vraag rijst dan, in het licht van het gelijkheidsbeginsel, waarom de voorgestelde wijziging enkel betrekking heeft op de bestemming "onderwijs", en niet op de andere bestemmingen die in artikel 12, § 1, van het WIB 92 worden vermeld. Voor het verschil in behandeling dat aldus uit die wijziging voortvloeit, zal een redelijke verantwoording voorhanden moeten zijn, die het best wordt geëxpliciteerd in de loop van de verdere parlementaire behandeling.

² Zie in dat verband opmerking 6.1.

4.2.2. En outre, il se déduit *a contrario* de la constatation que la modification proposée porte uniquement sur l'affectation à l'enseignement, qu'en ce qui concerne les autres affectations mentionnées dans cette disposition, l'exonération visée à l'article 12, § 1er, du CIR 92, ne s'applique désormais que dans la mesure où les biens immobiliers ou parties de ceux-ci sont *exclusivement* utilisés à ces affectations, même si, dans la pratique, le critère "principalement" aurait été utilisé dans certains cas, y compris en ce qui concerne ces affectations. Sans préjudice de l'observation formulée ci-dessus à propos du principe d'égalité, les auteurs de la proposition doivent apporter, dans la suite de la procédure parlementaire, des éclaircissements quant à la question de savoir si cette déduction est bel et bien l'objectif poursuivi.

4.3. Il se déduit des développements de la proposition que l'exonération des revenus de biens immobiliers ou parties de ceux-ci, affectés à l'enseignement, est maintenue "même si, de façon structurelle, l'on met certains locaux ou bâtiments inoccupés à la disposition d'associations". Toutefois, on aperçoit mal comment, par exemple, la mise à disposition d'un bâtiment ou d'un local inoccupé en permanence pour une autre affectation que l'enseignement pourrait néanmoins encore être qualifiée de bien immobilier (ou partie de celui-ci) principalement affecté à l'enseignement. Il appartient aux auteurs de la proposition de fournir des précisions sur ce point dans la suite de la procédure parlementaire, notamment en indiquant clairement ce qu'il convient précisément d'entendre par bâtiment ou local "inoccupé". Il apparaît au Conseil d'État, section de législation, que l'on peut uniquement entendre par là les formes habituelles d'inoccupation de bâtiments ou locaux scolaires (par exemple après les heures d'école ou pendant les vacances scolaires) mais pas l'inoccupation structurelle, dès lors que, dans ce dernier cas, l'affectation principale à l'enseignement doit être réputée ne plus exister.

On notera encore à ce sujet que l'exonération prévue par l'article 12, § 1er, du CIR 92, s'applique aux "biens immobiliers ou (...) parties de biens immobiliers". Il s'ensuit que si, par exemple, un local ou un bâtiment reçoit, de manière structurelle, une autre affectation que l'enseignement, ce bien doit être scindé en vue de l'application de l'article 12, § 1er, du CIR 92. Dans ce cas, l'exonération s'appliquera *au prorata*³.

Article 3

5. Dans la mesure où l'article 3 de la proposition a pour objet de remplacer, dans l'article 149, 4e, du C. succ., la notion "exclusivement affectés à l'enseignement" par "principalement affectés à l'enseignement", on se reportera, moyennant les adaptations nécessaires, aux observations 4.1 et 4.3 formulées à propos de l'article 2 de la proposition. On peut en outre encore relever les points suivants.

³ Voir, par exemple, Bruxelles, 11 février 2004, A.S.B.L. B.-L. E.A. c. l'État belge, <https://eservices.minfin.fgov.be/myminfisconet/document/62b41adc-0e91-4cdd-839a-e0db2e9f02c4/bruxelles%2011%20février%202004>.

4.2.2. Uit de vaststelling dat de voorgestelde wijziging enkel betrekking heeft op de bestemming voor onderwijs, dient bovendien *a contrario* te worden afgeleid dat voortaan de vrijstelling bedoeld in artikel 12, § 1, van het WIB 92, wat betreft de overige in die bepaling vermelde bestemmingen, slechts geldt voor zover de onroerende goederen of delen van onroerende goederen *uitsluitend* voor die bestemmingen worden gebruikt, ook al zou in de praktijk, ook wat die bestemmingen betreft, in bepaalde gevallen het criterium "hoofdzakelijk" zijn gehanteerd. Onverminderd hetgeen hiervoor is opgemerkt inzake het gelijkheidsbeginsel, dienen de indieners van het voorstel in de loop van de verdere parlementaire behandeling duidelijkheid te verschaffen met betrekking tot de vraag of die gevolgtrekking wel degelijk de bedoeling is.

4.3. Uit de toelichting bij het voorstel dient te worden afgeleid dat de vrijstelling van inkomsten uit onroerende goederen of delen van onroerende goederen bestemd voor onderwijs behouden blijft, "ook al stelt men bepaalde lokalen of leegstaande gebouwen op structurele wijze ter beschikking aan verenigingen". Er valt echter niet goed in te zien hoe het ter beschikking stellen van bijvoorbeeld een permanent leegstaand gebouw of lokaal voor een andere bestemming dan onderwijs toch nog kan worden gekwalificeerd als een hoofdzakelijk voor onderwijs bestemd onroerend goed of deel ervan. Het staat aan de indieners van het voorstel om in de loop van de verdere parlementaire behandeling hierover duidelijkheid te verschaffen, onder meer door duidelijk aan te geven wat precies wordt verstaan onder een "leegstaand" gebouw of lokaal. Het komt de Raad van State, afdeling Wetgeving, voor dat daaronder enkel de gebruikelijke vormen van leegstand van schoolgebouwen of -lokalen kunnen worden verstaan (bijv. na de schooluren of tijdens schoolvakanties) maar geen structurele leegstand, aangezien in dat laatste geval de hoofdbestemming voor onderwijs moet geacht worden niet meer aanwezig te zijn.

In dat verband dient nog te worden opgemerkt dat de vrijstelling waarin artikel 12, § 1, van het WIB 92 voorziet van toepassing is op "onroerende goederen of delen van onroerende goederen". Hieruit volgt dat indien bijvoorbeeld een lokaal of een gebouw op structurele wijze een andere bestemming dan onderwijs verkrijgt, dit goed voor de toepassing van artikel 12, § 1, van het WIB 92 moet worden afgesplitst. De vrijstelling dient dan *pro rata* te worden toegepast.³

Artikel 3

5. Voor zover artikel 3 van het voorstel ertoe strekt in artikel 149, 4^e, van het W.Succ. de notie "uitsluitend bestemd voor onderwijs" te vervangen door "hoofdzakelijk bestemd voor onderwijs", kan *mutatis mutandis* worden verwezen naar de opmerkingen 4.1 en 4.3 over artikel 2 van het voorstel. Daarnaast kan nog op het volgende worden gewezen.

³ Zie bv. Brussel 11 februari 2004, A.S.B.L. B.-L. E.A. c. l'État belge, <https://eservices.minfin.fgov.be/myminfisconet/document/62b41adc-0e91-4cdd-839a-e0db2e9f02c4/brussel%2011%20februari%202004>.

6.1. Il découle du texte français de l'article 3 de la proposition que dans l'article 149, 4°, du C. succ., le mot "exclusivement" est "chaque fois" remplacé par le mot "principalement"⁴. Toutefois, si dans cette disposition le mot "exclusif" est remplacé par le mot "principal" dans le membre de phrase "(...) et les associations sans but lucratif de gestion patrimoniale qui ont pour objet *exclusif* d'affecter des biens immobiliers à l'enseignement dispensé par les pouvoirs organisateurs précités", cette modification porte uniquement sur le but de ces associations et non sur l'affectation des biens immobiliers. Indépendamment de la question de savoir si les auteurs de la proposition envisagent également de remplacer, en ce qui concerne l'objet des associations visées, la notion "exclusif" par "principal", ce qui ne peut se déduire des développements de la proposition, le caractère "principal" de l'affectation des biens immobiliers ne pourrait être introduit qu'en écrivant dans le membre de phrase précité "(...) d'affecter des biens immobiliers *qui sont principalement destinés* à l'enseignement dispensé par les pouvoirs organisateurs précités".

6.2. En outre, il pourrait se déduire du remplacement du mot "exclusif" par le mot "principal", dans le membre de phrase cité dans l'observation 6.1, que les associations sans but lucratif de gestion patrimoniale seraient totalement exonérées de la taxe annuelle compensatoire des droits de succession, y compris pour les biens immobiliers qui ne sont pas affectés à l'enseignement, à condition que l'objet *principal* de ces personnes morales consiste à affecter les biens immobiliers à l'enseignement.

Comme il a été observé ci-dessus, les développements de la proposition ne permettent pas de déduire que telle serait l'intention de ses auteurs. Il est toutefois recommandé de trancher également ce point dans la suite de la procédure parlementaire. Si telle est effectivement l'intention, le régime proposé fait naître une différence de traitement supplémentaire, cette fois entre les associations sans but lucratif selon la finalité qu'elles poursuivent, qui devra également pouvoir être justifiée au regard du principe constitutionnel d'égalité et de non-discrimination.

7. Enfin, la question se pose de savoir s'il ne faut pas mettre l'occasion à profit pour inscrire l'exonération visée à l'article 149, 4°, du C. succ. à l'article 150, alinéa 2, dudit code, où elle trouverait mieux sa place⁵. Dans ce cas, la référence aux contribuables concernés faite dans cette disposition

6.1. Uit de Franse tekst van artikel 3 van het voorstel volgt dat in artikel 149, 4°, van het W.Succ. het woord "uitsluitend" telkens ("chaque fois") wordt vervangen door het woord "hoofdzakelijk".⁴ Indien echter in die bepaling in de zinsnede "(...) en de verenigingen zonder winstoogmerk voor patrimoniaal beheer die tot *uitsluitend* doel hebben onroerende goederen ter beschikking te stellen voor onderwijs dat door de voornoemde inrichtende machten wordt verstrekt" het woord "uitsluitend" wordt vervangen door het woord "hoofdzakelijk", heeft die wijziging enkel betrekking op het doel van die verenigingen, en niet op de bestemming van de onroerende goederen. Daargelaten de vraag of het ook de bedoeling is van de indieners van het voorstel om op het vlak van het doel van bedoelde verenigingen de notie "uitsluitend" te vervangen door "hoofdzakelijk", hetgeen niet kan worden afgeleid uit de toelichting bij het voorstel, zou het invoeren van het "hoofdzakelijke" karakter van de bestemming van de onroerende goederen slechts kunnen worden bereikt door in de voormelde zinsnede te schrijven "... onroerende goederen ter beschikking te stellen die *hoofdzakelijk bestemd zijn voor* onderwijs dat door de voornoemde inrichtende machten wordt verstrekt".

6.2. Uit de vervanging van het woord "uitsluitend" door het woord "hoofdzakelijk" in de in opmerking 6.1 geciteerde zinsnede, zou bovendien kunnen worden afgeleid dat verenigingen zonder winstoogmerk voor patrimoniaal beheer volledig zouden zijn vrijgesteld van de jaarlijkse taks tot vergoeding van de successierechten, ook voor de onroerende goederen die niet bestemd zijn voor onderwijs, op voorwaarde dat het *hoofdzakelijke* doel van deze rechtspersonen bestaat uit het ter beschikking stellen van onroerende goederen voor onderwijs.

Zoals hiervoor reeds is opgemerkt, kan uit de toelichting bij het voorstel niet worden afgeleid dat dit de bedoeling zou zijn van de indieners ervan. Het verdient echter aanbeveling om ook met betrekking tot dit punt uitsluitsel te geven in de loop van de verdere parlementaire behandeling. Indien dit effectief de bedoeling zou zijn, doet de voorgestelde regeling een bijkomend verschil in behandeling ontstaan, ditmaal tussen verenigingen zonder winstoogmerk naargelang het door hen nagestreefde doel, dat eveneens moet kunnen worden verantwoord in het licht van het grondwettelijke beginsel van gelijkheid en niet-discriminatie.

7. Vraag is ten slotte of niet de gelegenheid te baat moet worden genomen om de vrijstelling bedoeld in artikel 149, 4°, van het W.Succ. onder te brengen in artikel 150, tweede lid, van dat wetboek, waar deze vrijstelling veeleer thuishoort.⁵ In dat geval zou de verwijzing naar de betrokken belastingplichtigen

⁴ Le texte néerlandais de l'article 3 de la proposition n'est pas conforme sur ce point.

⁵ "D'un point de vue technique et juridique, il aurait été préférable que le législateur ait exclu de la masse des biens imposables établie à l'article 150 du C. succ. les immeubles d'infrastructure scolaire. Au lieu de cela, il a opté pour une modification de l'article 149 du C. succ. Cet article reprenait jusqu'à présent les organismes qui sont totalement exonérés de la taxe. Le fait de compléter cette disposition par un 4°, reprenant des organismes qui ne sont pas nécessairement dans tous les cas totalement exonérés de la taxe, a quelque peu éterné la logique interne du deuxième livre du C. succ" (extrait de la Circulaire n° 5 (AAF/2001/1028) du 21 février 2002).

⁴ De Nederlandse tekst van artikel 3 van het voorstel is hiermee niet in overeenstemming.

⁵ "Juridisch-technisch zou het te prefereren geweest zijn dat de wetgever de onroerende schoolinfrastructuur uit de in artikel 150 W.Succ. bepaalde belastbare massa gesloten had. In plaats daarvan heeft hij geopteerd voor een wijziging van artikel 149 W.Succ. Dat artikel bevatte tot nog toe organismen die volledig van de taks zijn vrijgesteld. Door deze bepaling aan te vullen met een 4° met organismen waarvoor niet noodzakelijk in alle gevallen een volledige vrijstelling geldt wordt de interne logica van het tweede boek van het W.Succ. enigszins verstoord." (uit Circulaire nr. 5 (AFZ/2001/1028) van 21 februari 2002).

pourrait être omise, et le problème évoqué ci-dessus au sujet de la modification de la définition de l'objet des associations sans but lucratif de gestion patrimoniale serait du même coup évité. Dans ce cas, l'actuel article 149, 4°, du C. succ. devrait être abrogé, et à la place, on pourrait ajouter à l'article 150, alinéa 2, de ce code une disposition visant à exclure des avoirs sur lesquels l'impôt est dû: "6° les biens immobiliers principalement affectés à l'enseignement".

En outre, le fait de déplacer l'exonération à l'article 150, alinéa 2, du C. succ., aurait pour effet d'appliquer celle-ci à l'ensemble des contribuables visés à l'article 147 de ce code, et donc pas seulement à ceux mentionnés à l'article 149, 4°, ce qui serait davantage conforme au principe constitutionnel d'égalité⁶.

Le greffier,

Annemie
GOOSSENS

Le président,

Wilfried
VAN VAERENBERGH

in die bepaling kunnen worden weggelaten, en zou meteen ook het hiervoor opgeworpen probleem inzake de wijziging van de omschrijving van het doel van de verenigingen zonder winstoogmerk voor patrimoniaal beheer worden vermeden. Het huidige artikel 149, 4°, van het W.Succ. zou dan moeten worden opgeheven, en in de plaats zou aan artikel 150, tweede lid, van dat wetboek een bepaling kunnen worden toegevoegd die ertoe strekt dat niet worden begrepen onder bezittingen waarop de belasting verschuldigd is: "6° onroerende goederen die hoofdzakelijk bestemd zijn voor onderwijs".

Het overbrengen van de vrijstelling naar artikel 150, tweede lid, van het W.Succ. zou bovendien tot gevolg hebben dat de vrijstelling zou gelden voor alle belastingplichtigen bedoeld in artikel 147 van dat wetboek, en dus niet enkel voor de belastingplichtigen vermeld in artikel 149, 4°, ervan, hetgeen meer in overeenstemming zou zijn met het grondwettelijke gelijkheidsbeginsel⁶.

De griffier,

Annemie
GOOSSENS

De voorzitter,

Wilfried
VAN VAERENBERGH

⁶ Ce qui serait d'ailleurs également plus conforme à l'objectif initial de l'article 149, 4°, du C. succ. d'"éviter toute discrimination à l'égard des contribuables", *Doc. parl.*, Chambre, 2000-01, n° 50-1276/008, p. 6.

⁶ Wat overigens ook meer in overeenstemming zou zijn met de oorspronkelijke bedoeling van artikel 149, 4°, van het W.Succ. "om elke discriminatie ten aanzien van de belastingplichtigen te voorkomen". (*Parl.St.* Kamer 2000-01, nr. 50-1276/008, 6).